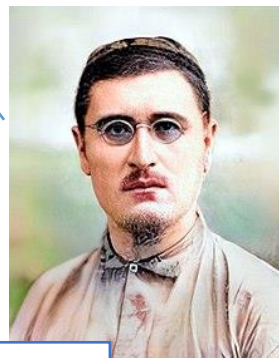

“Millat manfaatini o‘ylagan zotlar, sizni unutmaydi aslo avlodlar!”

Shiori ostida berilgan allomalar haqida ma’lumotlar o‘qiladi.

Darslikdagi ma’lumotlarga qo‘shimcha tarzda berilishi mumkin:

Abdulhamid Cho‘lpon –
shoir, yozuvchi, tarjimon va
jamoat arbobi.

Abdurauf Fitrat – o‘zbek tarixchisi,
tarjimon, yozuvchi va shoir,
zamonaviy o‘zbek tili va adabiyoti
asoschilaridan biri.

Roman – muayyan shaxs yoki bir necha shaxsning
shakllanish va kamol topish jarayoni, badiiy makon va
zamonda tasvirlangan asar.

3. Darsni yakunlash va baholash:

-Bugun darsda nimalarni bilib oldik?

-Darsda nimalarni bajardik?

-Jadid bobolarimiz haqida qanday ma’lumotga ega bo‘ldingiz?

 Uyga vazifa: “Manguga muhrlanganlar yodi” matnini o‘qing va mazmunini so‘zlab bering.

17-mavzu: Mehnatsiz taxt kelmas

Ta’limiy maqsad: o‘quvchilarni Abdulla Avloniyning “Bolari bilan pashsha” hikoyasi mazmuni bilan tanishtirish.

Tarbiyaviy maqsad: mehnat qilishning inson hayotidagi o‘rni haqidagi tushunchalarini boyitish.

Rivojlantiruvchi maqsad: tinglab tushunish malakasini shakllantirish.

O'quv jarayonini amalga oshirish texnologiyasi:

Dars turi: yangi bilim beruvchi

Dars metodi: savol-javob, interaktiv o'yinlar

Dars jihozi: mavzuga mos rasmlar, ko'rgazmali qurollar.

Darsning blok chizmasi:

1. Kirish qismi (tashkiliy qism va o'tilganlarni takrorlash):

- O'quvchilar yangi kun bilan qutlanadi.

- Mavzu nomi e'lon qilinadi.

- Tashkiliy savollar beriladi.

- Qizitish bosqichi: **"Javob bermang"**

O'quvchilar doirada turishadi. Bir o'quvchi boshqa o'quvchiga savol beradi, masalan: "O'zingga yoqadigan odating nima?" Lekin, bu o'quvchi javob bermasligi kerak. Buning o'rniga, uning chapidagi o'quvchi javob beradi. Javoblar to'g'ri bo'lmasa ham, o'quvchilar maksimal darajada ijodiy bo'lishlari mumkin.

- Darsga qiziqtirish bosqichi: Faollashtiruvchi mashq.

Maqolni davom ettiring.

Mehnatdan kelsa boylik,

- **O'tilganlarni takrorlash.** "Manguga muhrlanganlar yodi" matni.

2. Darsning asosiy qismi:

Amaliy topshiriq. Mehnat so'zi bilan birikma hosil qiling.

(Qanday) mehnat?

Muhokama uchun quyidagi savollar tavsiya etiladi:

1. Mehnat qanday bo'lishi mumkin?
2. Mehnat qilish deganda nimani tushunasiz?

Mavzuni tushuntirish. Suhbat o'tkaziladi.

-Bolari va pashshaning o'xshash va farqli tomonlarini ayting.

O'quvchilarning fikri tinglanadi va to'ldiriladi.

Matn ustida ishlash. Masal muallifi haqida qisqacha ma'lumot beriladi.

Abdulla Avloniy.

Abdulla Avloniy – o'zbek milliy madaniyatining mashhur vakillaridan biri ma'rifatparvar shoir, jurnalist, olim, davlat va jamoat arbobidir. Avloniy maktablar ochgan va ko'plab darsliklar yozgan.

Abdulla Avloniyning "Bolari bilan pashsha" masalni zanjir usulida o'qitiladi. Matn yuzasidan savollarga javob beriladi.

1. Pashsha yo'lda nimani uchratibdi?
2. Ayting-chi, pashshaning yashash tarsi qanday ekan?
3. O'ylab ko'ring, nima uchun arini insonlar maqtashar ekan?
4. Masalning xulosasini qanday tushundingiz? Fikringizni bildiring.

Matndagi notanish so'zlar yuzasidan lug'at ishi o'tkaziladi.

Mum–asalari o'zi ishlab chiqarib, o'ziga uya quradigan saqishsimon modda.

Bol–asal.

Birodar–o'rtoq, og'ayni.

Mashaqqat–qiyinchilik, zahmat.

Lazzat–maza, ta'm

Maqbul–ma'qul ish.

Xorlik–kamsitilish

Masal janri haqida qisqacha ma'lumot beriladi.

Masal axloqiy mazmunni kinoyaviy obrazlar orqali aks ettiradigan badiiy asardir. Masalda inson xarakteriga xos xususiyatlar kinoyaviy obrazlar— hayvonlar, jonivorlar va o'simliklar dunyosiga ko'chiriladi. Ko'pincha masalning kirish qismida, ba'zan oxirida qissadan hissa, ya'ni ibratli xulosa chiqariladi.

Masalni rollarga bo'lib o'qitiladi.

Mashq daftari bilan ishlash. Masalni tahlil qilinadi.

Darslikdagi topshiriqlar bajariladi. Mehnat haqida maqollarni o'qing.

Mehnat qilib topganing qand-u asal totganing.

Mehnat baxt keltirar.

Siz yana qanday maqollarni bilasiz?

Topishmoqning javobi topiladi.

Erta bilan turadi,
Gul changini yig'adi.
Bol tayyorlab insonga,
Mehnatdan hech tolmaydi.

Bahor-u yoz va kuzda,
Ko'ramiz hamma joyda,
Mikroblarni tarqatar
Keltirib bizga zarar.

3.Darsni yakunlash va baholash:

- "Bolari va pashsha" masali nima haqida ekan?

- Hikoyadan qanday xulosa chiqardingiz?

Uyga vazifa: Masalni o'qing va mazmunini so'zlab bering.

18-mavzu: Yuksak ma'naviyatli avlod